

Filozofie (filein - milovat, sofie - moudrost) - snaží se vytvořit ucelený pohled na svět, společnost i člověka. Je to věda o nejobecnějších zákonech a zákonitostech přírody, lidské společnosti a myšlení.

Všechny filozofické přístupy mají jedno společné - hledají to, co opravdu je.

Základní filozofické disciplíny:

ontologie = nauka o bytí, řeší základní filozofickou otázku, jaké je svět podstaty.

- materialismus
- idealismus

gnoseologie - filozofická disciplína zabývající se problematikou poznatelnosti světa. Základní otázkou je: „*Je svět poznatelný? Jestli ano, pak jak?*“

- sensualismus - poznání smyslové
- racionalismus - poznání rozumové
- empirismus - poznání na základě zkušeností

Postupně vznikaly disciplíny doplňkové, např.:

- etika - nauka o morálce
- estetika - nauka o krásnu
- sociologie - nauka o společnosti

a pomocné, např.

- dějiny filozofie
- politologie - nauka o státu

Náboženství - víra

nejrozšířenější světová náboženství:

křesťanství
islám
hinduismus
judaismus
budhismus

Náboženská víra obohacuje život věřícího člověka o další duchovní dimenzi, přináší mu radost, sílu a naději. Často však může dojít ke zneužití náboženské víry člověka. V současnosti u nás dochází ke zneužívání víry a duchovního života člověka v rámci tzv. sekt. Sekty vznikají z touhy manipulovat s lidmi.

Každý člověk má právo svobodně, s rozvahou a poučený rozhodnout o věcech své víry. Jedinou možností pro soužití různých druhů víry v současném světě je tolerance a vzájemné pochopení.

Etika - (název pochází z řeckého slova ethos = mrav) - věda o morálce, předmětem etiky jsou mravní jevy, jejich vznik a vývoj, snaží se odpovědět na základní problémy morálky.

Mravnost jako celek zahrnuje:

- mravní jednání (chování)
- mravní vědomí (přesvědčení)
- mravní cíle (hodnoty a normy)

Významnou roli ve vštěpování mravních norem mají rodiče, učitelé, kamarádi, veřejní činitelé a sdělovací prostředky.

Základní problémy etiky jsou:

- vztah mezi tím co je a co má být
- vztah mezi individuálním a společenským zájmem
- výběr mezi dobrem a zlem

Morálka - je souhrn určitých pravidel, příkazů nebo zákazů, jimiž by se lidé ve svém životě měli řídit. Podle náboženství jsou tato pravidla dána od boha a jsou nezměnitelná, proti tomu nenáboženský výklad je takový, že mravní zásady jsou výtvořem lidí a sami lidé si je mění podle toho, jak se mění způsob života.

K nejdůležitějším mezilidským vztahům patří vztahy morální (vztah k vlasti, rodinné vztahy, přátelství, láska)

Morální ideál - je představa o dokonalém morálním vztahu společnosti. Každý ideál je proto nahony vzdálen od toho co existuje a vyjadřuje to co by mělo být.